

huisarts en wetenschap

MAANDBLAD VAN HET NEDERLANDS
HUISARTSEN GENOOTSCHAP

REDACTIE: H. FRESE, BERGAMBACHT, HOOFDREDACTEUR - D. C. DEN HAAN, LEIDEN - A. HOFMANS, ROTTERDAM

Redactiesecretariaat: Keizersgracht 327, Amsterdam-C.

Uitgever: Fa A. H. Kruyt, Groot Hertoginnelaan 28, Bussum, tel. 02959-6155, postgiro 142554

Abonnement f 12,50 per jaar, voor studenten f 7,50, buitenland f 15,—. Losse nummers f 1,50

Een inleiding op het begrip nascholing

DOOR DR. H. H. W. HOGERZEIL, VOORZITTER VAN HET N.H.G.

Iedere arts, die op verantwoorde wijze zijn patiënten wil blijven behandelen, heeft behoefte aan nascholing. Wat nascholing precies inhoudt, is een vraag, die door ieder onzer verschillend zal worden beantwoord. Het is dan ook een bijzonder goed denkbeeld geweest van de redactie van „huisarts en wetenschap”, een speciaal nummer aan de nascholing van de huisarts te wijden, waardoor wij allen bij onze eigen nascholing bepaald worden en er onze gedachten over kunnen laten werken.

De artikelen van K. G. Brühl, secretaris van het N.H.G. en van Prof. Dr. J. Groen, adviseur van de N.H.G.-commissie Nascholing, gaan diep in op de stof en op de methoden van nascholing. In deze inleiding wil ik mij er toe beperken enkele primaire begrippen te beschrijven om hiermede de aandacht te richten op een algemene instelling ten opzichte van de nascholing.

Teneinde zijn geneeskunst te kunnen uitoefenen, heeft de huisarts het volgende nodig:

- kennis welke hem deskundigheid verschaft;
- techniek welke hem de mogelijkheid geeft, deze kennis te hanteren;
- eigen persoonlijkheid en een persoonlijk contact met de patiënt, om deze kennis en techniek in therapeutische zin te gebruiken.

De nascholing van de huisarts zal zich van deze drie grondbegrippen uit moeten opbouwen, waarbij het duidelijk is, dat de nascholing zich krachtens zijn

begripsdefinitie richt op de gevestigde huisarts. Ten aanzien van het verleden zal de nascholing in kennis en techniek zich moeten richten op hetgeen van de universitaire opleiding vergeten of niet opgenomen is, ten aanzien van het heden op hetgeen sinds de universitaire opleiding als nieuw aan de eigen of algemene geneeskunde is toegevoegd, ten aanzien van de toekomst op het stellen van het probleem der verdere ontwikkeling van eigen of algemene geneeskunde.

Daarnaast zal de vorming van onze eigen persoonlijkheid en van het persoonlijk contact in therapeutische zin met de patiënt een onderdeel van de nascholing uitmaken, dat ten minste even belangrijk is. Het is een vorm van nascholing waaraan iedere therapeut bij het toenemen van zijn ervaring steeds meer behoefte ondervindt. Nu is het zo, dat de medische, sociale en economische situatie haast ongemerkt een structuurverandering heeft ondergaan, welke het ons bijzonder moeilijk maakt om onze eigen persoonlijkheid als arts en ons persoonlijk contact met de patiënt te ontplooiën en te vormen. Ik moge dit in het kort toelichten.

De medische ontwikkeling bracht met zich mee, dat voor bijna elk lijden van de patiënt, voor elk overgeleverd-zijn aan het soms demonisch ziektegebeuren, een therapeutisch middel beschikbaar kon worden gesteld. Dit veroorzaakte een verandering in de instelling van patiënt en arts ten opzichte van elkaar met meestentijds een verarming van hun beider onderling persoonlijk contact. Niet de bijstand door de

arts, maar de hulp van het therapeuticum werd de essentie van het medische gebeuren.

De sociale ontwikkeling bracht met zich mee, dat de hulp van de arts aan de zieke veranderde in een streven van de patiënt uit naar een toestand, waarin hij vrij van klachten zou zijn, waarbij het gezond zijn hem naar zijn mening rechtmatig toekomt, krachtens de door hem betaalde verzekeringspremie. De economische ontwikkeling bracht met zich mee, dat de charitas werd vervangen door de sociale zekerheid. Charitas veranderde in georganiseerde onpersoonlijke overheidshulp, waar ieder krachtens zijn staatsburgerschap recht op heeft.

Juist de nascholing, welke immers inhoudt het blijven werken en denken aan onze geneeskunde, biedt ons de gelegenheid om in deze situatie, waarin het werkterrein van de arts veranderd is, de weg te vinden naar een nieuwe eigen ontplooiing als therapeut en het daarbij noodzakelijke contact met de patiënt. Voor ons, huisartsen, behelst dit onderdeel van de nascholing de opdracht om de door bovenomschreven ontwikkeling voor de patiënt verkregen enorme, waardevolle, doch onpersoonlijke winst, te transporteren tot een op hem persoonlijk gericht gebeuren.

Zo zal de nascholing moeten voorzien in het verkrijgen van een optimale kennis en techniek als altijd blijvende basis, waarop in een voortdurend bewuste intermenselijke relatie met de patiënt onze persoonlijkheid als therapeut zich kan ontwikkelen ten behoeve van deze patiënt.

Ik hoop, dat bovenstaande gedachten en bovenal de hierna volgende studies aanleiding mogen zijn om in al onze centra het begrip nascholing aan de orde te stellen, daar wij alleen door een voortdurend onderling gesprek ons deze nascholing tot een bezit kunnen maken en deze kunnen verbeteren.

Bij het
Centraal Bureau voor de Openbare Gezondheidszorg
te Amsterdam

zal de plaats vacant komen van

HOOFD

van het

Medisch Statistisch Bureau

Voor deze plaats komt in aanmerking een arts met belangstelling voor de Sociale Geneeskunde, kennis van de statistische methoden en zin voor wetenschappelijk onderzoek.

Salarisgrenzen f 11.287,44 — f 16.668,— vermeerderd met 4% vakantietoelage en toeslag wegens huurverhoging. Kindertoelage en verplaatsingskosten volgens gemeentelijke regelingen.

Aanstelling boven het minimumsalaris is mogelijk. Sollicitaties onder no 3776 in te dienen bij de Directeur der Gem. Personeelsvoorziening, Sarphatistraat 92, Amsterdam (C).

Het eerstvolgende Congres van het Nederlands
Huisartsen Genootschap zal worden gehouden op
zaterdag 29 nov. 1958, in „Esplanade“ te Utrecht.

Boerhaave-Cursussen

Het programma van de huisartsencursus van de Boerhaave-cursussen voor voortgezet medisch onderwijs in het Academisch Ziekenhuis te Leiden op 17, 18 en 19 april 1958 luidt als volgt:

Donderdag 17 april:

9.15—9.45: moderne behandeling van het ulcus ventriculi en duodeni: Dr. A. J. Ch. Haex.
9.45—10.15: hepatitis: Dr. A. J. Ch. Haex.
10.15—10.45: koffiepauze.
10.45—11.45: de betekenis van de moderne leverfunctieproeven voor de huisarts: Dr. W. A. L. Dekker.
11.45—12.15: colitis: Dr. A. J. Ch. Haex.
12.15—12.45: carcinoom diagnostiek van de tractus digestivus: Dr. A. J. Ch. Haex.
12.45—14.15: lunch met discussie.
14.15—14.45: artefacten in de dermatologie. Prof. Dr. H. W. Siemens.
14.45—15.15: de behandeling van het eczeem op het spreekuur van de huisarts: Prof. Dr. H. W. Siemens.
15.15—15.45: theepauze.
15.45—16.30: de klinische cytologie van de palpabele „knobbel“: Dr. P. Lopes Cardozo.
16.30—17.15: therapeutische weefseltransplantaties: Prof. Dr. P. J. Gaillard.
17.15—17.45: discussie.

Vrijdag 18 april:

9.15—10.15: etiologie, diagnostiek en behandeling van het hartinfarct: Prof. Dr. H. A. Snellen.
10.15—10.45: koffiepauze.
10.45—11.45: anti-stollings therapie: Dr. A. E. Loeliger.
11.45—12.30: nieuwere mogelijkheden bij de therapie van anemiën: Dr. J. J. van Rood.
12.30—14.00: lunch met discussie.
14.00—14.30: Indicaties voor operaties met het kunsthart: mej. Dr. C. Bruins.
14.30—15.00: technische zijde van de hartlongmachine: Dr. J. W. J. Brands.
15.00—15.45: de biochemische controle bij de hypothermie: Dr. L. A. Boéré.
15.45—16.15: theepauze.
16.30—18.00: klinische demonstratie.

Zaterdag 19 april:

9.15—12.30: panel over de influenza-pandemie van 1957: Prof. Dr. J. Mulder, Prof. Dr. Th. G. van Rijssel, Dr. W. R. O. Goslings, Dr. J. F. Ph. Hers.
10.15—10.45: koffiepauze.

Alle voordrachten worden gehouden in de collegezaal van Interne Geneeskunde (Prof. Mulder). Kleine wijzigingen voorbehouden. Gelegenheid om te lunchen in het Academisch Ziekenhuis (kosten f 2,50). Aanmeldingen voor deze cursus te zenden aan M. W. Jongsmma, arts, Academisch Ziekenhuis, Leiden. Deelname kosten f 30,— te storten op gironummer 195595 ten name van de Directeur-Genesheer van het Academisch Ziekenhuis, Leiden.